

Priopćenje za medije Luxembourg, 20. rujna 2021.

EU ne čini dovoljno da potakne održiva ulaganja

Za prijelaz na gospodarstvo s nulom stopom emisija bit će potrebna znatna privatna i javna ulaganja, ali EU ne čini dovoljno da se novac preusmjeri na održive djelatnosti, zaključak je tematskog izvješća Europskog revizorskog suda (Sud) u kojem se poziva na dosljednije djelovanje EU-a. Komisija se s pravom usredotočila na povećanje transparentnosti na tržištu, ali revizori skreću pozornost na to da nisu uvedene popratne aktivnosti kako bi se uzeo u obzir trošak utjecaja neodrživih gospodarskih djelatnosti na okoliš i društvo. Komisija mora primjenjivati dosljedne kriterije za utvrđivanje održivosti ulaganja iz proračuna EU-a i ciljanije usmjeravati svoje napore kako bi stvarala prilike za održiva ulaganja, stoji u izvješću Suda.

„Mjere koje je EU poduzeo u pogledu održivog financiranja neće biti u potpunosti djelotvorne ako se ne poprate dodatnim aktivnostima kojima će se voditi računa o trošku utjecaja neodrživih djelatnosti na okoliš i društvo”, izjavila je Eva Lindström, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovo izvješće. „Neodrživo poslovanje i dalje je previše profitabilno. Komisija je uložila znatne napore da upozori na takvu neodrživost, no problem i dalje nije riješen.”

Glavni problem leži u tome što se na tržištu ne vodi računa o negativnom utjecaju neodrživih djelatnosti na okoliš i društvo, a i općenito nije dovoljno jasno koje su djelatnosti održive. Revizori poručuju da se Komisija u okviru svojeg akcijskog plana o financiranju održivog rasta iz 2018. tek djelomično pozabavila tim pitanjem, pri čemu su mnoge aktivnosti kasnile te su bili potrebni dodatni koraci da se one provedu u djelo. Revizori naglašavaju potrebu za potpunom provedbom akcijskog plana i ističu važnost dovršavanja zajedničkog klasifikacijskog sustava za održive djelatnosti (taksonomija EU-a) na temelju znanstvenih kriterija. Preporučuju poduzimanje dodatnih koraka kako bi se zajamčilo da se pri određivanju cijene emisija stakleničkih plinova vodi računa o troškovima njihova utjecaja na okoliš.

U izvješću se ističe i važna uloga EIB-a u održivom financiranju. Kad je riječ o financijskoj potpori EU-a kojom upravlja Europska investicijska banka (EIB), revizori su utvrdili da se potpora koja je pružena iz Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) nije usmjerila na ona područja kojima su održiva ulaganja najpotrebnija, posebice na područja središnje i istočne Europe. Nadalje, tek je mali dio te potpore dodijeljen aktivnostima za prilagodbu klimatskim promjenama. Kako bi se takvo

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

stanje promijenilo, revizori preporučuju Komisiji da u suradnji s državama članicama razvije portfelj održivih projekata.

U konačnici, revizori su utvrdili i da upotreba proračuna EU-a nije u potpunosti bila u skladu s dobrom praksom u pogledu održivog financiranja te da se ne temelji uvijek na znanstveno utemeljenim kriterijima kako bi se izbjegla bitna šteta za okoliš. Ulaganja se procjenjuju u odnosu na socijalne i okolišne standarde koji bi bili usporedivi s onima koje upotrebljava EIB samo kad je riječ o programu InvestEU. Stoga postoji rizik od toga da se za utvrđivanje okolišne i socijalne održivosti istih aktivnosti koje se financiraju iz različitih programa EU-a, uključujući i fond EU-a za oporavak, mogu primijeniti nedovoljno strogi ili nedosljedni kriteriji. Nadalje, mnogi kriteriji koji se upotrebljavaju za praćenje doprinosa proračuna EU-a klimatskim ciljevima nisu toliko strogi i znanstveno utemeljeni kao kriteriji osmišljeni za taksonomiju EU-a. Revizori stoga preporučuju da se načelo „nenanošenja bitne štete” i kriteriji taksonomije EU-a dosljedno primjenjuju na razini čitavog proračuna EU-a.

Informacije iz ovog revizijskog izvješća iskoristit će se za provedbu strategije za financiranje prijelaza na održivo gospodarstvo iz 2021., koju je Komisija objavila početkom srpnja.

Kontekst

Mnoge gospodarske djelatnosti u EU-u i dalje su izvor velikih količina emisija ugljika. Prema informacijama Komisije za doseganje ciljne vrijednosti smanjenja emisija stakleničkih plinova za 55 % do 2030. samo u energetske sustav svake će godine biti potrebno dodatno uložiti oko 350 milijardi eura. Stručnjaci su procijenili da će postizanje nulte neto stope emisija u EU-u do 2050. zahtijevati ukupne kapitalne rashode od oko 1 bilijuna eura godišnje u razdoblju 2021. – 2050. Od tog bi se iznosa financijskom potporom EU-a trenutačno moglo osigurati preko 200 milijardi eura godišnje u razdoblju 2021. – 2027. Ti podatci upućuju na velik manjak ulaganja i pokazuju da javna financijska sredstva neće biti dovoljna za postizanje gore navedenih ciljeva.

U sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. EU planira poduprijeti javna i privatna ulaganja dodjeljivanjem najmanje 30 % svojeg proračuna djelovanjima u području klime. Osim toga, države članice morat će za potporu djelovanjima u području klime izdvojiti najmanje 37 % financijskih sredstava koja dobivaju u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost („fonda EU-a za oporavak”).

InvestEU je novi mehanizam EIB-a za potporu ulaganjima koji je, kao nasljednik EFSU-a, osmišljen za mobilizaciju privatnih ulaganja u projekte od strateške važnosti za EU. Trenutačno se u izvješćima o programu InvestEU ne navode informacije o stvarnim klimatskim i okolišnim rezultatima projekata povezanih s financijskim operacijama, kao ni iznosi financijskih sredstava iz programa InvestEU koja se prate u skladu s kriterijima taksonomije EU-a.

Tematsko izvješće br. 22/2021 „Održivo financiranje: za preusmjeravanje financiranja na održiva ulaganja potrebno je dosljednije djelovanje EU-a” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu).

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502